

Sarı vurgulu olanlar: ilave edilen maddeler

Yeşil vurgulu olanlar: içerik olarak revize edilenler

Kırmızı üstü çizgili olanlar: iptal edilenler

YÖNETMELİK

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında:

TEHLİKELİ MADDELERİN KARAYOLUYLA TAŞINMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; kamuya açık karayoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerinin; insan sağlığına, diğer canlı varlıklara ve çevreye zarar vermeden güvenli, emniyetli ve düzenli bir şekilde yürütülmesi amacıyla bu faaliyetlerde alıcı, boşaltan, paketleyen, yükleyen, dolduran, gönderen, tank konteyner/portatif tank işletmecisi ile taşımacı olarak yer alanların, tehlikeli madde güvenlik danışmanlarının, tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı kuruluşlarının ve tehlikeli maddeleri taşıyan taşıt sürücülerinin sorumluluk ve yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik;

- Karayolu ile yapılan tehlikeli madde taşımacılığı zincirinde yer alan; alıcıları, boşaltanları, gönderenleri, dolduranları, paketleyenleri, yükleyenleri, tank-konteyner/portatif tank işletmecileri, taşımacıları ve taşıt sürücülerini,
- Ülkemiz sınırları içerisinde yabancı plakalı taşıtlarla yapılan uluslararası tehlikeli madde taşımalarını,
- Tehlikeli madde güvenlik danışmanları ile tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı kuruluşlarını, kapsar.

(2) Bu Yönetmelik;

a) Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığının karayolu ile yapılan tehlikeli madde taşımacılık faaliyetleri ile bu kurumlar tarafından görevlendirilecek personelin refakatinde üçüncü şahıslarla yine bu kurumlar adına karayoluyla yapılan tehlikeli madde taşımacılık faaliyetlerini,

b) Savaş hali ve olağanüstü hallerde uygulanacak mevzuat hükümlerine ve Ülkemizin diğer ülkeler ile yapmış olduğu anlaşmalara göre karayoluyla yapılan tehlikeli madde taşıma işlemlerini, kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa, 30/11/2005 tarihli ve 5434 sayılı Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanunla taraf olduğumuz Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Anlaşmaya (ADR), 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 477 ve 497 nci maddelerine ve 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- ADR: Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Anlaşmayı,
- ADR Uygunluk Belgesi: 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen taşıtlar için ADR Bölüm 9'da belirtilen hükümler kapsamında geçerlilik süresi en fazla bir yıl olacak şekilde düzenlenen belgeyi,
- Alıcı: Taşıma sözleşmesinde belirtilen yükün alıcısını veya taşıma sözleşmesinin hükümlerine göre alıcının atadığı işletme veya taşıma işlemi taşıma sözleşmesi olmadan gerçekleştiriliyorsa, varış noktasında tehlikeli maddenin idaresini üstüne alacak işletmeyi,

ç) Asgari kapasite: 8/1/2018 tarihli ve 30295 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre yetki belgesi alan gerçek kişinin kendi adına, tüzel kişiliklerin ise tüzel kişilik adına veya kamu kurum kuruluşların kendi adlarına kayıt ve tescil edilmiş ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği hükümlerine göre hesaplanan; tonaj bakımından çekici cinsi taşıtların katar ağırlıkları ile tanker/kamyon/kamyonet cinsi taşıtların azami yüklü ağırlıkları toplamlarını,

d) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

e) Boşaltan: Tehlikeli madde yüklü konteyneri, çok elemanlı gaz konteyneri (MEGC), tank-konteyneri, portatif tankı bir taşıttan çıkartan; paketlenmiş tehlikeli maddeleri, küçük konteynerleri ve portatif tankları bir taşıt veya konteynerden indiren; tehlikeli maddeleri bir tanktan (sökülebilir tank, portatif tank veya tank konteyner) bir tüplü gaz tankerinden,

MEMU (mobil patlayıcı üretim birimi) veya çok elemanlı gaz konteynerinden, bir taşıttan veya dökme yük taşıyan konteynerden boşaltan işletmeyi,

f) Bölge Müdürlüğü: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bölge müdürlüklerini,

g) Dolduran: Tehlikeli maddeleri; sabit tanka (tanker), sökülebilir tanka, portatif tanka, bir tüplü gaz tankesine, çok elemanlı gaz konteynerine (MEGC) veya tank konteynere ve/veya dökme yük taşınması için bir araca veya büyük konteynere veya küçük konteynerlere dolduran herhangi bir işletmeyi,

ğ) Elektronik denetim: U-Net Otomasyon Sistemi üzerinden elde edilen veriler çerçevesinde uzaktan yapılan denetimi,

h) Elektronik irsaliye (e-irsaliye): Kâğıt olarak düzenlenmekte olan sevk irsaliyesinin elektronik ortamda düzenlenmiş halini,

ı) Elektronik tebligat sistemi: 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi kapsamında bu Yönetmeliğe göre düzenlenen idari para cezalarının ve evrakların, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 107/A maddesi hükümlerine göre Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından kurulan teknik altyapı üzerinden muhatapların elektronik adreslerine tebliğ edilmek üzere tebliğ evrakının gönderildiği ve elektronik ortamda delil olarak tesliminin sağlandığı sistemi,

i) Gönderen: Kendi adına veya bir üçüncü şahıs adına tehlikeli maddeleri sevk eden işletmeyi veya taşıma işlemi bir taşıma sözleşmesine bağlı olarak yürütülüyorsa sözleşmede "Gönderen" olarak belirtilen kişiyi,

j) İdare: Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğünü,

k) İşletme: Kamu kurum ve kuruluşları da dâhil olmak üzere kâr amacı bulunup bulunmadığına bakılmaksızın bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde bulunan gerçek veya tüzel kişiler ile adi ortaklıkları,

l) İşletme yetkilisi: İşletmenin temsile yetkili kişi/kişilerini,

m) Kaza raporu: ADR/RID 1.8.3.6 uyarınca işletmede; paketleme, doldurma, yükleme, boşaltma ya da taşıma sırasında meydana gelen herhangi bir kazanın, can, mal ya da çevreye etki etmesi veya zarar vermesi durumunda kaza hakkında ADR/RID 1.8.5.4'te yer alan formatta TMGD tarafından e-Devlet sistemi vasıtasıyla düzenlenen raporu,

n) Paketleyen: Tehlikeli maddeleri, büyük ambalajlara ve orta boy dökme yük konteynerler de dâhil olmak üzere değişik tipteki ambalajlara yerleştiren ve gerektiğinde paketleri taşınmak üzere hazır hale getiren işletmeleri,

o) Relay tankeri: Karayolu yol inşaatı için bitüm taşımacılığında kullanılan ve tank içindeki bitümün belirli sıcaklığın altına düşmesini engellemek için gerekli yalıtım ve ekipmanlarla donatılmış olan tankeri,

ö) Resmî taşıt: Araç tescil belgesinde "resmî" olarak tescil edilmiş taşıtı,

p) Sevk irsaliyesi: 213 sayılı Kanunun 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi uyarınca mal sevkiyatında kullanılması zorunlu olan belgeyi,

r) Takvim yılı: İlgili yılın Ocak ayının 1'i ile Aralık ayının 31'i arasındaki zaman dilimini,

s) Tamamlanmış araç: İlgili mevzuata uygun olarak çok aşamalı tip onayı veya 26/10/2016 tarihli ve 29869 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre uygunluk belgesi alınarak imal edilen aracı,

ş) Tank-konteyner/portatif tank işletmecisi: Tank-konteyner veya portatif tankları, adına kayıtlı olduğu ya da bunları bir sözleşmeye dayalı olarak işleyen işletmecileri,

t) Taşıma evrakı: ADR Bölüm 5.4.1'deki bilgileri içerecek şekilde gönderen tarafından düzenlenmiş belgeyi,

u) Taşımacı: İşletmelerden, Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre C1, C2, K1, K2, L1, L2, M1, M2, N1, N2, P1 ve P2 yetki belgesi sahiplerini ve tehlikeli madde taşımacılığı yapan kamu kurum ve kuruluşlarını,

ü) Taşınabilir basınçlı ekipman/kap: ADR Bölüm 6.2 kapsamında gaz taşımacılığında kullanılan kapları,

v) Taşıt/araç: Karayolunda tehlikeli madde taşımacılığı yapılması amacıyla ilgili mevzuata uygun olarak imal edilen en az dört tekerlekli ve azami tasarım hızı 25 km/s'den fazla olan kamyon, kamyonet, tanker ve bunlar tarafından çekilmesine izin verilen römorklar ile çekici türündeki taşıtlarla çekilen yarı römork veya römork türündeki taşıtlar ile bu amaçla özel donanımı bulunan diğer taşıtları,

y) Taşıt Durum Tespit Belgesi: Bakanlık veya Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşlarca, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen model yıllarından önceki model yılına sahip tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan taşıtları kayıt altına almak amacıyla düzenlenmiş olan belgeyi,

z) Taşıt Uygunluk Belgesi: Ülkemiz sınırları dâhilinde ve/veya ADR'ye taraf olmayan ülkelere taşımacılık faaliyetinde bulunacak ADR'nin gerekliliklerini tam olarak sağlamayan ve 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen model yıllarından önceki model yılına sahip taşıtlar için Bakanlığın belirlediği usul ve esaslara göre en fazla bir yıllık olarak alınması zorunlu olan belgeyi,

aa) Tehlikeli madde (tehlikeli yük): ADR Bölüm 3.2'deki tehlikeli maddelerin listelendiği Tablo A'da yer alan madde ve nesnelere,

keli Madde Faaliyet Belgesi (TMFB): Bu Yönetmelik kapsamında tehlikeli madde ile işgal eden bazı işletmelerin kayıt ması ve bu işletmelerin sorumluluk ve yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin tespitinin yapılabilmesi amacıyla düzenlenmiş belgeyi,

cc) Tehlikeli madde faaliyet tespit raporu: İşletmenin, bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyet konularının belirlenmesi ve tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alıp almayacağına tespiti için ilk başvurularda TMGDK bünyesinde istihdam edilen TMGD tarafından, daha sonra yapılacak başvurularda ise TMGDK bünyesinde istihdam edilen TMGD veya varsa işletmenin bünyesinde istihdam edilen TMGD tarafından işletmede, yerinde yapılan tespitler ve incelemeler çerçevesinde düzenlenen ve işletme yetkilisince onaylanan raporu,

çç) Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı (TMGD): İfa edeceği görev ve nitelikleri ADR Bölüm 1.8.3'te belirtilen ve Bakanlık tarafından Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı Sertifikası düzenlenerek yetkilendirilen gerçek kişiyi,

dd) Tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti: Bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren TMFB sahibi işletmelerin istihdam ettikleri TMGD'ler veya TMGDK'lerden alacağı danışmanlık hizmetini,

ee) Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı Kuruluşu (TMGDK): Tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti vermek üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşu,

ff) Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Eğitim Sertifikası (SRC5): ADR Bölüm 8.2 kapsamında Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

gg) TMFB yetkilisi: İşletmenin temsile yetkili/yetkililerini veya bu yetkili/yetkililer tarafından e-Devletten işletme adına ilgili Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesinde/Belgelerinde iş ve işlemler yapmak için yazılı olarak beyan edilen kişi/kişileri,

ğğ) TMGDK yetkilisi: TMGDK'nin temsile yetkili/yetkililerini veya bu yetkililer tarafından TMGDK adına bu Yönetmelik kapsamında kalan iş ve işlemleri yapmak üzere yetkili kılındığı İdareye yazılı olarak bildirilen koordinatör TMGD/şube sorumlusu TMGD'yi,

hh) Ulaştırma Elektronik Takip Denetim Sistemi (U-ETDS): Bu Yönetmeliğe göre faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler ile tehlikeli madde taşımacılığı yapan kamu kurum ve kuruluşlarının, faaliyetlerine ilişkin Bakanlıkça belirlenen verilerin tutulduğu, gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla veri paylaşımına açık olduğu/olabileceği sistemi,

ıı) U-Net Otomasyon Sistemi: Bakanlığın yazılım sistemini,

ii) Yazılı talimat: ADR Bölüm 5.4.3'te belirtildiği şekilde, taşıyıcı tarafından sürücüyü vermek üzere hazırlanan ve taşıma esnasında oluşabilecek bir kaza durumunda alınacak tedbirler ile taşınan maddelerle ilgili özelliklerin yazılı olduğu belgeyi,

jj) Yetkilendirilmiş kuruluş: TS EN ISO/IEC 17020 standardına uygun dokümantasyona sahip olduğu Bakanlıkça tespit edilen ve yetkilendirilmesini müteakip bir yıl içerisinde yetki kapsamında TS EN ISO/IEC 17020 standardına göre Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilen kuruluşu,

kk) Yükleyen: Paketli veya dökme tehlikeli maddelerin içerisinde bulunduğu ambalaj, konteyner veya portatif tankları bir aracın içine veya üzerine veya bir konteynerin içine yükleyen işletmeleri,

ll) Yük Taşıma Birimi: Tehlikeli maddelerin taşınması için kullanılan, ADR Bölüm 1'de tanımlanan ve ADR Bölüm 6'da teknik özellikleri belirtilen ambalajlar dışında kalan, sabit tanklar (tankerler), sökülebilir tanklar, tank konteynerleri, tank takas gövdeleri, tüplü gaz tankerleri, çok elemanlı gaz konteyneri (MEGC), dökme yük konteynerleri, mobil patlayıcı üretim birimi (MEMU) ve benzeri yapıları,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte yer alan ancak birinci fıkrada tanımlanmayan ifadeler için ADR ve ulusal mevzuatta belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Taşımacılık Faaliyetlerine İlişkin Genel Kurallar, ADR Uygunluk Belgesi ve Taşıt Uygunluk Belgesi

Genel kurallar

MADDE 5- (1) ADR'de taşınması yasak olan maddeler Ülkemizde karayolu ile taşınmaz.

(2) Tehlikeli maddelerin taşınmasında yer alan taraflar, hasar ve yaralanmaları önleyebilmek ve bunların etkisini en aza indirebilmek için öngörülebilir risklerin yapısını ve boyutunu göz önünde bulundurarak bu Yönetmeliğe ve ADR hükümlerine uygun tedbirleri almak zorundadırlar.

(3) Tehlikeli maddelerin karayolu ile taşınmasında; ADR Bölüm 6'da tanımlanan ve Bakanlıkça veya ADR'ye taraf bir ülkenin yetkili otoritesince yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından test edilmiş ve tip onay sertifikasına sahip olan ambalajların kullanılması zorunlu olup, ADR'ye taraf başka bir ülkenin yetkili otoritesince yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından onaylanmış, Ülkemizde imal edilen ambalaj ve orta boy dökme yük konteynerlerin (IBC) üretim yeri denetimleri Bakanlıkça veya Bakanlıkça yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından yapılarak belgeler kayıt altına alınır.

(4) Bu Yönetmelik ve ADR hükümlerine uygun olarak ulusal ve uluslararası karayollarında tehlikeli madde taşımacılığı yapacak taşıt sürücülerinin, Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Eğitim Sertifikasına (SRC5 belgesi) sahip olması zorunludur. Tehlikeli madde taşımacılığı sürücü eğitimleri, sınavları, belgelendirilmeleri Bakanlıkça belirlenen mevzuat kapsamında gerçekleştirilir.

(5) Tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan yüklü veya boşaltıldığı halde temizlenmemiş tankerlerin, doldurma ve boşaltma süresi dışında işletmenin kendi sahası içinde yapılan park alanlarına ya da yerleşim yerlerinde bulunan; okul, kamu binaları, alışveriş merkezi, ibadethane gibi yerlerin 300 metre dışında kalan bölgelerde, il trafik komisyonu tarafından onaylanan veya UKOME kararları ile belirlenecek otoparklara veya park alanlarına park edilmesi zorunludur.

(6) Tehlikeli madde taşıyan taşıtların üst yapıları ve tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan; tank, tank-konteyner, portatif tank, çok elemanlı gaz konteyneri (MEGC), dökme konteyner gibi yük taşıma birimleri ile orta boy dökme yük konteyner (IBC) ve taşınabilir basınçlı ekipmanların ilk, ara ve periyodik test ve muayeneleri ile tasarım tip onayları Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kurum ve kuruluşlarca yapılır.

(7) 2019 yılından önce ilgili mevzuata göre imal edilmiş olan ADR Bölüm 6.2 kapsamındaki taşınabilir basınçlı ekipmanların, periyodik test ve muayene işlemlerinin ADR’de belirtildiği şekilde yapılması zorunludur. Bu test ve muayenelerden geçemeyen mevcut taşınabilir basınçlı ekipmanlar tehlikeli madde taşımacılığında kullanılamaz.

(8) Bu Yönetmelik kapsamındaki işletmelerin hizmet alacağı TMGD’lerin eğitimi, sınavı, belgelendirmeleri, yetki, görev ve sorumlulukları ve TMGDK’lerin kuruluşu, yetki, görev ve sorumlulukları ile para cezaları da dâhil olmak üzere idari yaptırımlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(9) Taşımacılar, gönderen tarafından ADR 5.4.1’e göre hazırlanarak taşımacıya verilen taşıma evrakında belirtilen bilgiler ile birlikte taşıma türünü, taşıma şeklini Karayolu Taşıma Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde U-ETDS’ye bildirir.

ADR Uygunluk Belgesi ve Taşıt Uygunluk Belgesi

MADDE 6- (1) Tehlikeli maddelerin hacmi 1 m3 üzerindeki sabit veya sökülebilir tankla veya hacmi 3 m3 üzerindeki tank-konteyner, portatif tank, çok elemanlı gaz konteyneri (MEGC), vakumla çalışan atık tankı, tank takas gövdesi ve benzeri yük taşıma birimlerinin taşınmasına yönelik taşıtlar ile Sınıf I maddelerinin taşınmasına yönelik taşıtlardan;

a) Model yılına bakılmaksızın ADR’ye taraf olan ülkelere yapılacak tehlikeli madde taşımacılığında kullanılacak olan (EX/II, EX/III, FL, AT ve MEMU) taşıtlar ile yurt içinde tehlikeli madde taşımacılığında kullanılacak olan 2015 ve sonrası model yılına sahip (EX/II, EX/III, FL, AT ve MEMU) taşıtların, ADR Bölüm 9’da belirtilen hükümlere göre Bakanlık veya Bakanlığın yetkilendirdiği kurum/kuruluşlar tarafından yıllık olarak düzenlenen ADR Uygunluk Belgesine,

b) 2018 ve sonrası model yılına sahip bitüm taşımacılığında kullanılan relay tankerler ile 2020 ve sonrası model yılına sahip katı haldeki tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan tankları taşıyan taşıtların, ADR Bölüm 9’da belirtilen hükümlere göre Bakanlık veya Bakanlığın yetkilendirdiği kurum/kuruluşlar tarafından yıllık olarak düzenlenen ADR Uygunluk Belgesine,

c) Ülke sınırlarımız dâhilinde ve/veya ADR’ye taraf olmayan ülkelere tehlikeli madde taşımacılığında kullanılacak ancak, ADR’nin gerekliliklerini tam olarak sağlamayan ve (a) ve (b) bentlerinde belirtilen model yıllarından önceki model yılına sahip taşıtların, Bakanlık tarafından belirlenen usul ve esaslara göre Bakanlık veya Bakanlığın yetkilendirdiği kurum/kuruluşlar tarafından yıllık olarak düzenlenen Taşıt Uygunluk Belgesine, sahip olması zorunludur.

(2) ADR’de yer alan Sınıf I maddeleri hariç olmak üzere tehlikeli maddelerin ambalajlı veya dökme olarak taşınmasında kullanılan taşıtların, ADR veya Taşıt Uygunluk Belgesine sahip olması zorunlu değildir.

(3) ADR gerekliliklerini karşılamayan taşıtların üst yapıları ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) ADR gerekliliklerini karşılamayan birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen model yıllarından önceki model yılına sahip ve Taşıt Durum Tespit Belgesi veya Taşıt Uygunluk Belgesi almış, tamamlanmış araçların üst yapıları, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslarda belirtilen teknik kriterleri karşılamaları şartıyla ADR’ye uygun üretilmiş taşıtlara aktarılabilir. Bu durumda ilgili taşıtlara model yıllarına bakılmaksızın Taşıt Uygunluk Belgesi düzenlenir. Aynı şekilde eski araçların üst yapılarının yenilenmesi talebi halinde taşıtta ADR’ye uygun olarak üretilmiş bir üst yapı kullanılmalıdır.

(5) Karayolu yol inşaatları için bitüm taşımacılığında kullanılan ve yükün belirli bir sıcaklığın altına düşmesini engellemek için brülörle donatılmış, 2018 model ve sonraki yıllarda üretilmiş relay tankerlerine ADR’de belirtilen yanmalı ısıtıcılar dışında kalan diğer şartları sağlamaları kaydıyla ADR Uygunluk Belgesi yerine Taşıt Uygunluk Belgesi düzenlenebilir.

(6) Taşımacılık faaliyetinde kullanılmayan yalnızca karayolu inşaat alanında yol çizgi işlemlerinde kullanılan taşıtların ADR/Taşıt Uygunluk Belgesi almasına gerek yoktur. Taşımacılık faaliyetinde kullanıldığında bu taşıtlara ADR/Taşıt Uygunluk Belgesi alınması zorunludur.

(7) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen model yıllarından önceki model yılına sahip taşıtlara Taşıt Durum Tespit Belgesi ve 1/7/2021 tarihine kadar Taşıt Durum Tespit Belgesi alınmamış olan taşıtlara Taşıt Uygunluk Belgesi düzenlenmez.

(8) Bakanlık veya Bakanlığın yetkilendirdiği kuruluştan, 1/7/2021 tarihine kadar Taşıt Durum Tespit Belgesi alınmış ancak bu belgesi ADR/Taşıt Uygunluk Belgesine çevrilmemiş olan taşıtlar, tehlikeli madde taşımacılık faaliyetinde kullanılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi Alma Zorunluluğu, Tehlikeli Madde Güvenlik

Danışmanlığı Hizmeti Alma Zorunluluğu ve Diğer Hükümler

Tehlikeli madde faaliyet belgesi alma zorunluluğu

MADDE 7- (1) Bu Yönetmelik kapsamında;

a) Tehlikeli madde taşımacılığı zincirinde “Taşımacı” ve/veya “Tank konteyner/portatif tank işletmecisi” olarak yer alan işletmeler, “Taşımacı” ve/veya “Tank konteyner/portatif tank işletmecisi” faaliyet konulu,

b) Tehlikeli madde taşımacılık zinciri içerisinde yer alan ve son bir takvim yılında yirmi ton ve üzerinde tehlikeli madde alımı yapan işletmeler, “Alıcı-Boşaltan” faaliyet konulu,

c) Tehlikeli madde taşımacılık zinciri içerisinde yer alan ve son bir takvim yılında yirmi ton ve üzerinde tehlikeli madde gönderen işletmeler;

1) Miktarına bakılmaksızın alıcısı olduğu tehlikeli maddeleri paketleyen/yükleyen ve/veya dolduran işletmeler; "Alıcı-Boşaltan-Gönderen" faaliyet konuları ile birlikte "Paketleyen/Yükleyen" ve/veya "Dolduran" faaliyet konulu,

2) Paketlenmiş ve/veya tanklı/dökme olarak almış olduğu tehlikeli maddeleri, paketleme veya dolum işlemi yapmadan gönderen işletmeler, "Alıcı-Boşaltan-Gönderen" faaliyet konuları ile birlikte paketli tehlikeli madde göndermesi durumunda "Yükleyen" faaliyet konulu,

3) Paketlenmiş ve/veya tanklı/dökme olarak almış olduğu tehlikeli maddeleri, boşaltma, paketleme, yükleme veya dolum işlemi yapmadan doğrudan üçüncü şahıslara gönderen işletmeler "Alıcı-Gönderen" faaliyet konulu,

4) Tehlikeli madde alımında bulunmayan ancak, tehlikeli maddeyi paketleyen ve/veya dolduran olarak gönderen işletmeler; "Gönderen" faaliyet konusu ile birlikte, "Paketleyen/Yükleyen" ve/veya "Dolduran" faaliyet konulu,

ç) Son bir takvim yılı içerisinde yirmi ton ve üzerinde tehlikeli madde alımı veya gönderimi yapmayan işletmeler, paketleyen, yükleyen, boşaltan veya dolduran olarak son bir takvim yılında yirmi ton ve üzerinde işlem yaptığı her bir faaliyet konusu/konuları ile ilgili "Paketleyen" ve/veya "Yükleyen" ve/veya "Dolduran" ve/veya Boşaltan faaliyet konulu,

d) Sınıflandırma kodu 1.4S madde ve nesnelere dışında kalan Sınıf 1 ve ADR Kısım 1.7.1 kapsamındaki hariç olmak üzere Sınıf 7 kapsamındaki tehlikeli maddeler ile iştil eden işletmeler, işlem yapılan tehlikeli madde miktarına bakılmaksızın, iştil ettikleri faaliyet konularına bağlı olarak,

e) Sınıf 6.2 ile iştil eden ve Ek-4'te yer alan işletmeler, iştil ettikleri faaliyet konularına bağlı olarak, TMFB almak zorundadır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen "Alıcı" ve "Boşaltan" faaliyet konularına ilişkin yapılacak miktar hesaplamasında, ADR Bölüm 3.3, 3.4 ve 3.5 muafiyetleri kapsamında yapılan faaliyetler dikkate alınmaz.

(3) İlgili mevzuatında aksine bir hüküm olmadıkça, "Boşaltan" yükümlülüğü alıcıya aittir.

(4) İşletmeler, tehlikeli madde faaliyetlerinin gerçekleştirildiği merkez adreslerinin yanı sıra, aynı ticari unvan altında farklı adreslerde faaliyette bulunan ve tehlikeli madde ile iştil eden şube, temsilcilik, bayi, fabrika, imalathane, şantiye, maden ocağı, depo, atölye ve benzeri birimlerinin her biri için ayrı ayrı TMFB almak zorundadır.

(5) Faaliyete geçtiği tarih sonrasında bir takvim yılı dolmadan birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentleri kapsamında yer alan faaliyet konularından herhangi birisi için yirmi ton ve üzerinde işlem yapmaya başlayan işletmenin, yapacağı faaliyet/faaliyetlere uygun TMFB alması zorunludur.

(6) Sınıf 6.2 ile iştil eden ancak; Ek-4'te yer almayan işletmeler, işlem yaptığı diğer tehlikeli maddelerle ilgili olarak birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentleri kapsamında değerlendirilir.

(7) 14/11/2021 tarihli ve 31659 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Yüklerin Denizyoluyla Taşınması ve Yükleme Emniyeti Hakkında Yönetmelik kapsamında Tehlikeli Yük Uygunluk Belgesi (TYUB) sahibi kıyı tesisleri TMFB almazlar.

(8) Bu Yönetmelik uyarınca tehlikeli madde taşımacılığı zincirinde yer alan ancak TMFB alma zorunluluğu bulunmayan işletmeler de bu Yönetmeliğin dördüncü bölümünde yer alan yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır.

(9) Bu Yönetmelik kapsamında; TMFB'si olan ancak tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alma zorunluluğu bulunmayan işletmeler, tehlikeli maddelerin taşınmasında yer alan çalışanlarına, sorumluluk vermeden önce ADR Bölüm 1.3 kapsamındaki eğitimleri aldirmek ve bu eğitimlere ilişkin kayıtları güncel olarak tutmaktan sorumludur. ADR Bölüm 1.3 kapsamında bu işletmelere verilecek eğitimlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(10) "Gönderen" faaliyet konulu TMFB'sinin bulunduğu merkez veya temsilcilik adresi haricinde taşıma sözleşmesine bağlı olarak başka bir adresten tehlikeli madde gönderimi yapacak işletme, gönderim işleminin yapılacağı her bir adresi, merkez adresine düzenlenmiş "Gönderen" faaliyet konulu TMFB'sine işletmek zorundadır.

(11) İşletmelerin, yaptıkları faaliyetlere ait faaliyet konularının eksiksiz bir şekilde ilgili TMFB'sinde yer alması zorunludur.

(12) Bu Yönetmelik uyarınca, Bakanlıktan gerekli yetkileri almış olmak, tehlikeli madde taşımacılığı zincirinde yer alan işletmelerin, faaliyetlerine ve faaliyetleri kapsamındaki tehlikeli maddeye özgü olarak diğer Bakanlık veya kurumların ilgili mevzuatı uyarınca istenen diğer yetkileri/izinleri alma yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

Tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alma zorunluluğu

MADDE 8- (1) 7 nci madde hükümlerine göre TMFB alan işletmelerden;

a) Sadece "Taşımacı" faaliyet konulu TMFB'ye sahip olup, taşıma yetki belgesine kayıtlı taşıtlarının toplam asgari kapasitesi elli tonun altında olan işletmeler,

b) Sadece "Alıcı" ve/veya "Tank konteyner/portatif tank işletmecisi" faaliyet konulu TMFB'ye sahip işletmeler,

c) (a) veya (b) bendi kapsamında olan ve bu bentlerde belirtilen faaliyet konularının kombinasyonuna sahip olan işletmeler,

haricinde kalan işletmeler; tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti almak zorundadır.

(2) Birden fazla TMFB'ye sahip olup, tehlikeli madde faaliyetlerini fiilen yürüttüğü adreslerde tehlikeli madde güvenlik danışmanı hizmeti alan işletmelerin, faturalandırma işlemi yaptığı ve idari işlerini (büro, ofis, acente) yürüttüğü adreste, tehlikeli madde faaliyet tespit raporu ile belgelendirmesi şartıyla tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alması zorunlu değildir. Bu fıkra hükmü 7 nci maddenin onuncu fıkrası kapsamında olan işletmeler için uygulanmaz.

(3) 7 nci maddenin onuncu fıkrası çerçevesinde "Gönderen" faaliyetinde bulunulacak işletmeler, TMFB'sine işlettiği her beş adres için ayrıca, bir tane tehlikeli madde güvenlik danışmanı atamak zorundadır.

(4) İlk defa TMFB alan ve tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alma zorunluluğu olan işletmeler, TMFB'yi aldıkları tarihten itibaren otuz gün içerisinde tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti almak zorundadır.

(5) TMFB'sinde kayıtlı faaliyet konu/konularını devreden işletmelerden, devrettiği faaliyet konu/konuları hakkında devir sözleşmesinin/sözleşmelerinin geçerliliği süresince söz konusu faaliyetlere ilişkin tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alma zorunluluğu aranmaz.

(6) Tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alan işletmenin, e-Devlet sistemi üzerinden TMFB'sine yapmış olduğu TMGD atamasının; Bakanlık tarafından sonlandırılması durumunda otuz gün; TMGDK, TMGD veya işletme tarafından sonlandırılması durumunda ise on beş gün içerisinde işletme, yeniden TMGD ataması yapmak zorundadır.

(7) Bu madde kapsamında, tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alma zorunluluğu bulunan işletmeler, her bir TMFB için bir ayda 18 saatten az olmamak üzere tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti almak zorundadır.

(8) Bakanlık; işletmelerin niteliğine, işlem hacmine, faaliyet konu/konularına veya risk faktörlerine bağlı olarak gerektiğinde tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti ile ilgili işletmelerin istihdam etmesi veya hizmet alması gereken TMGD sayısına ve hizmet süresine ilişkin düzenleme yapabilir.

TMFB başvurusu için gerekli belgeler

MADDE 9- (1) Bu Yönetmelik kapsamı dâhilinde ilk defa TMFB alacak olan işletme, e-Devlet üzerinden veya aşağıda belirtilen;

a) Ek-1'de yer alan başvuru dilekçesi,

b) Ek-2'de yer alan başvuru formu,

c) İşletmenin, son altı ay içerisinde alınmış ticaret odası/sanayi odası faaliyet belgesinin, gerçek kişilerde ise bağlı olduğu esnaf ve sanatkârlar odasından alınan oda kayıt/faaliyet belgesinin aslı veya noter onaylı sureti,

ç) İşletmenin, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmamış ve tescil edilmemiş şube, temsilcilik, bayi, fabrika, imalathane, irtibat bürosu, şantiye, maden ocağı veya atölye ve benzeri birimleri için kayıtlı olduğu sendikalar, odalardan alınmış kayıt veya faaliyet belgesi, adreste faaliyet gösterdiğine ya da kullanım hakkına sahip olduğuna dair sözleşme veya belge, kamu kurum ve kuruluşlarından alınmış izin, ruhsat veya çalışanlar için düzenlenmiş Sosyal Güvenlik Kurumu bildirim belgesi,

d) Taraflarca imzalanmış, bir örneği Ek-3'te yer alan tehlikeli madde faaliyet tespit raporu,

e) Elektronik tebligat sistemine üye olmaları,

bilgi ve belgeleri ile birlikte adresinin bulunduğu bölgede yer alan bölge müdürlüğüne başvuruda bulunur.

(2) Gerçek kişinin imza beyanını gösteren belge veya kimlik belgesi, tüzel kişiliklerde temsile yetkili kişi/kişilerin temsile yetkili olduklarını gösteren ticaret sicil tasdiknamesi, kamu kurum ve kuruluşlarında ise imzaya yetkili kişinin imza tatbikinin olması zorunludur. Elektronik ortamda imza verilerine veya beyannamesine ulaşılabilen başvuru sahiplerinden imza beyannamesi istenmez.

(3) İlk defa TMFB almak için başvuruda bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının birinci fıkranın (a), (b) ve (d) bentlerinde yer alan belgelerle müracaat etmesi yeterlidir.

(4) Kamu kurum ve kuruluşlarının sadece "Taşımacı" veya "Taşımacı-Boşaltan" faaliyet konulu ilk defa TMFB almak için yaptığı başvurularda birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan belgeler ile birlikte tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan taşıt ruhsatlarının birer sureti ile müracaat etmesi yeterlidir. Ancak kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet alım ihalesi ile kiraladıkları taşıt/taşıtlar için sadece "Taşımacı" veya "Taşımacı-Boşaltan" faaliyet konulu TMFB almak için yaptığı başvurularda, bu fıkra belirtilen belgeler ile birlikte tehlikeli madde taşımacılığında kullanılmak üzere hizmet alımı yolu ile kiralanılan taşıtlara ait bilgilerin yer aldığı sözleşmenin de ibrazı zorunludur.

(5) Taşıma yetki belgesine sahip gerçek veya tüzel kişiliklerin, sadece "Taşımacı" veya sadece "Taşımacı-Boşaltan" faaliyet konulu TMFB almak için ilk defa yapacakları başvurularda, birinci fıkranın (a), (b) ve (e) bentlerinde yer alan belgelerle müracaat etmesi yeterlidir.

(6) Bu Yönetmelik kapsamında TMFB talebinde bulunan ve "adi ortaklık" adı altında kurulup faaliyette bulunan işletmeler, birinci fıkra belirtilen ve her bir ortağa ait bilgi ve belgelere ilave olarak, adi ortaklığa ortak olan gerçek veya tüzel kişi yetkililerinin bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülük ve sorumlulukların müteselsil olarak ortaklar arasında paylaşıldığını beyan eden bir dilekçe vermek zorundadır.

(7) Aslı veya noterden ıslak mühürlü ve imzalı olarak sunulan ve geçerliliği bulunan belgeler, talep edilmesi halinde "Aslı Görülmüştür" şerhi düşülerek ve bir örneği alınmak suretiyle iade edilebilir.

(8) TMFB almak için e-Devlet üzerinden yapılacak başvurularda, gerçek veya tüzel kişilik yetkili/yetkililerince bu Yönetmelikte belirtilen başvuru şartlarının sağlandığına dair talep sahibinin beyanı esas alınır.

(9) Elektronik ortamda sorgulanan belgelerin doğruluğu hakkında veya bu madde kapsamında sunulan belgelere ilişkin bir tereddüt oluşması halinde, İdare veya ilgili bölge müdürlüğü ek bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

(10) e-Devlet altyapısı tamamlanıncaya kadar TMFB alma ve yenileme başvuruları ilgili Bölge Müdürlüğüne yapılır.

Tehlikeli madde faaliyet tespit raporu

MADDE 10- (1) İşletmeler için düzenlenen tehlikeli madde faaliyet tespit raporunda;

a) TMFB faaliyet konularının 7 nci madde kapsamında UN (Birleşmiş Milletler) numarasına, taşıma kategorilerine ve sınıflarına göre miktar bazında değerlendirilmesi,

b) İşletmenin, tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alma zorunluluğunun 8 inci madde uyarınca değerlendirilmesi,

c) Tehlikeli maddelerin işletmeye hangi şekilde alındığı, boşaltıldığı, paketlenildiği, yüklendiği, gönderildiği ve/veya taşındığının belirtilmesi,

ç) ADR Bölüm 3.3, 3.4 ve 3.5 kapsamında yapılan faaliyetlerin değerlendirilmesi, gerekir.

(2) Bir örneği Ek-3'te yer alan tehlikeli madde faaliyet tespit raporları, e-Devlet üzerinden de düzenlenebilir.

(3) TMGDK bünyesinde istihdam edilen TMGD tarafından hazırlanan tehlikeli madde faaliyet tespit raporları, TMGDK yetkilisi ve işletme yetkilisince onaylanır.

(4) İşletme bünyesinde istihdam edilen TMGD tarafından hazırlanan tehlikeli madde faaliyet tespit raporları, işletme yetkilisince onaylanır.

(5) Bu maddeye göre düzenlenecek raporun hazırlanmasına esas teşkil edecek incelemelere ait bilgilerin yer aldığı ve formatı İdare tarafından belirlenecek evrakın, tehlikeli madde faaliyet tespit raporunun ekinde yer alması zorunludur.

(6) Tehlikeli madde faaliyet tespit raporlarında Ek-3'te yer alan iştiğal türünün belirtilmesi zorunludur.

TMFB faaliyet konusu devir işlemleri

MADDE 11- (1) İşletmeler; "Alıcı", "Taşımacı" ve "Gönderen" faaliyet konuları dışındaki diğer faaliyet konularını devredebilir. Devir işlemleri, taraflar arasında e-Devlet üzerinden yapılabileceği gibi Ek-5'te yer alan formata uygun olarak hazırlanmış devir sözleşmesinin aslının veya noter onaylı bir suretinin ilgili bölge müdürlüğüne ibrazı yolu ile de yapılabilir.

(2) Faaliyet konusunu devralan ve devreden işletmelerin ilgili TMFB'lerinde, devre konu olan faaliyet konusunun yer alması zorunludur.

(3) İşletme, devredilecek faaliyet konusuna ilişkin hizmet alacağı tüm işletmelerle faaliyet konusu devir sözleşmesi yapmak zorundadır. İşletmeler, ilgili TMFB'sinde devredeceği faaliyet konusu ile ilgili hizmet alacağı tüm taraflarla devir işlemini gerçekleştirmeden, devrettiği faaliyet konusu ile ilgili sorumluluğu ortadan kalkmaz.

(4) Faaliyet konu/konularını devralacak işletme, işlem yapılan tehlikeli madde miktarına bakılmaksızın taraflar arasında yapılmış faaliyet konusu devir sözleşmesiyle birlikte 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (d) ve (e) bendinde belirtilen evraklar ile ilgili bölge müdürlüğüne başvuruda bulunarak faaliyet konusunu devralacağı adreste TMFB almak zorundadır.

(5) TMFB'sinde "Boşaltan" faaliyet konusu bulunan taşımacıların, "Boşaltan" faaliyet konusu ile ilgili olarak diğer işletmelere hizmet verebilmesi için ayrıca hizmet verilen işletmelerin adreslerinde "Boşaltan" faaliyet konulu TMFB almasına gerek yoktur.

(6) TMFB'sinde kayıtlı faaliyet konu/konularını devreden işletmenin, devrettiği faaliyet konu/konuları ile ilgili yükümlülükler, devir sözleşmesinin geçerliliği süresince faaliyet konusunu devralan işletme tarafından yerine getirilir. Faaliyet konusu devir işleminde faaliyet konusunu devir alan işletmenin, tehlikeli madde güvenlik danışmanı hizmet şartını sağlamış olması zorunludur. Bu şartı sağlamayan işletmenin faaliyet konusu devir işlemini gerçekleştirilmez.

(7) Faaliyet konusu devir sözleşmelerinin geçerlilik sürelerinin sona ermesi, taraflardan birinin söz konusu devir sözleşmesini feshetmesi, TMFB'lerin geçerliliklerini kaybetmesi halinde, devredilen faaliyet konu/konuları devreden işletmenin ilgili TMFB'sine herhangi bir bildirimde bulunulmaksızın yeniden eklenir. Faaliyet konu/konuları TMFB'sine eklenen işletme, tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alma zorunluluğunu on beş gün içerisinde yerine getirmek zorundadır.

(8) Merkez adresinde bulunan TMFB'sinde "Taşımacı" faaliyet konusu olması şartıyla aynı vergi numarası ile düzenlenmiş TMFB'ler arasında yapılacak "Boşaltan" faaliyet konusu devirleri, tehlikeli madde faaliyet tespit raporunda belirtilmiş olması kaydıyla e-Devlet üzerinden ya da işletmenin talebi doğrultusunda, süresiz ve devir sözleşmesine bağlı olmaksızın ilgili Bölge Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir.

(9) Faaliyet konusu devir sözleşmeleri asgari bir yıl için yapılır.

(10) Devralınan faaliyet konusu üçüncü bir tarafa devredilemez.

TMFB'nin yenilenmesi ve faaliyet konu değişikliği

MADDE 12- (1) TMFB yenilemelerinde;

a) TMFB sahibinin, TMFB'nin geçerlilik süresinin bitim tarihinin doksán gün öncesinden itibaren; Ek-1'de yer alan başvuru dilekçesi ve Ek-2'de yer alan başvuru formu ile birlikte 9 uncu maddede istenilen belgelerden değişikliğe uğrayan veya geçerliliğini kaybedenler için bu belgelerin yenileri ile ilgili bölge müdürlüğüne yazılı olarak müracaat etmek suretiyle TMFB'sinin geçerlilik süresinin bitim tarihinden önce TMFB'sini yenilemesi esastır.

b) (a) bendinde belirtilen doksán günlük süre içerisinde TMFB, yenileme ücretinin ödendiği tarih esas alınarak yenilenir. Yenileme ücretinin, TMFB'nin bitim tarihinden önce ve ödeme tarihindeki geçerli yenileme ücreti olarak ödenmesi şarttır. Bu bentte belirlenen doksán günlük süre içerisinde yenilenen TMFB için belge geçerlilik tarihine kadar kalan süre, yenilenen TMFB'nin geçerlilik süresine ilave edilir.

c) (a) bendinde yer alan doksán günlük süre içerisinde müracaat edilmemesi veya müracaat edildiği halde eksik bilgi ve belge nedeniyle yenileme şartlarının yerine getirilmediği hallerde TMFB, doksán günün sonunda geçersiz hale gelir.

ç) (c) bendi kapsamında geçerliliğini kaybeden TMFB için geçerlilik süresinin sona erdiği tarihi takip eden doksán günlük süre içerisinde yapılacak yenileme başvurularında ise TMFB, ödeme tarihinde geçerli olan yenileme

ücretinin ödenmesi kaydıyla yenileme ücretinin ödendiği tarih esas alınarak yenilenir. Bu doksan günlük süre yenileme hakkı olup, bu süre içerisinde işletmenin geçerli bir TMFB'sinin olduğu anlamına gelmez.

d) (ç) bendinde yer alan süre içerisinde müracaat edilmemesi veya müracaat edildiği halde yenileme şartlarının yerine getirilmediği hallerde yenileme hakkı kaybedilir.

e) TMFB yenileme başvurusunda bulunan işletmenin, faaliyet konularında ve işgal edilen tehlikeli maddelerin sınıflarında bir değişiklik olmaması halinde en son düzenlenen tehlikeli madde faaliyet tespit raporu geçerli olup, yeni bir rapor düzenlenmesi gerekmez. Ancak faaliyet konu/konularını devrederek sadece "Alıcı" olarak faaliyet gösteren işletmelerin yapacakları başvurularda, TMFB yenileme sürecinde hazırlanmış olan tehlikeli madde faaliyet tespit raporunun ibrazı zorunludur.

(2) TMFB yenileme işlemleri, TMFB sahibi işletmenin yetkilisi tarafından birinci fıkrada belirtilen süreler içerisinde, en son adres bilgileri ile en son düzenlenen tehlikeli madde faaliyet tespit raporu çerçevesinde, e-Devlet üzerinden yapılabilir.

(3) İşletmelerin TMFB faaliyet konusu değişikliği işlemleri, tehlikeli madde faaliyet tespit raporu düzenlenerek e-Devlet üzerinden ya da ilgili bölge müdürlüğüne başvurmak sureti ile yapılabilir. e-Devletten yapılan bu işlem çerçevesinde ilgili bölge müdürlüğüne ayrıca başvuruda bulunulmasına gerek yoktur.

(4) İşletmenin, sadece "Taşımacı" faaliyet konusu TMFB'sine "Boşaltan" faaliyet konusunu eklemek istemesi veya sadece "Taşımacı-Boşaltan" faaliyet konusu TMFB'sinden "Boşaltan" faaliyet konusunu kaldırmak istemesi halinde tehlikeli madde faaliyet tespit raporu aranmaz.

TMFB'nin düzenlenmesi ve süresi

MADDE 13- (1) TMFB almak veya yenilemek isteyen işletmelerin, adreslerinin bulunduğu bölgede yer alan bölge müdürlüklerine yaptıkları müracaatlarda, TMFB başvurularına ilişkin incelemeler en geç on beş gün içinde tamamlanır. İncelemeyi müteakip olumlu bulunan başvuruların sonuçlandırılabilmesi için ücretin, ilgili bankaya ödeme numarası ile birlikte bildirilen süre içerisinde ödenmesi zorunludur.

(2) Başvuruya ait bilgi ve belgelerde eksiklikler olması veya ücretin ödeme numarası ile birlikte bildirilen süre içerisinde ödenmemesi halinde işletmenin başvurusu reddedilir.

(3) Sadece "Taşımacı" veya sadece "Taşımacı-Boşaltan" faaliyet konusu TMFB, taşıma yetki belgesinin kayıtlı olduğu adrese göre düzenlenir. Hali hazırda TMFB sahibi olan işletmede ise "Taşımacı" faaliyet konusu, taşıma yetki belgesinin kayıtlı olduğu adrese düzenlenmiş TMFB'ye eklenir.

(4) Sadece "Taşımacı" veya sadece "Taşımacı-Boşaltan" faaliyet konusu TMFB talep eden kamu kurum ve kuruluşların TMFB'leri, taşıt ruhsatlarının ilgili olduğu adrese düzenlenir.

(5) TMFB sahibi işletme, TMFB alma ve yenileme aşamasında sunduğu veya e-Devlet üzerinden beyan ettiği bilgi ve belgelerde daha sonra meydana gelecek değişiklikleri, (adres, nevi, unvan) değişiklik tarihinden itibaren doksan gün içerisinde ilgili bölge müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür. Ancak işletmenin adres bilgilerinde yapılan numarataj çalışmaları ile unvan ve adres bilgilerinde yapılan düzeltme işlemlerinde bildirim süresi aranmaksızın talepler karşılanır. Kamu kurum ve kuruluşlarına ilişkin ilgili mevzuat kapsamında yapılan değişiklikler süre şartına bağlı olmaksızın karşılanır.

(6) İlk başvuru ve yenileme müracaatları neticesinde beş yıl süre ile sınırlı elektronik belge olarak düzenlenen TMFB, işletme yetkilisinin e-Devletten erişimine sunulur.

TMFB ücreti

MADDE 14- (1) TMFB'nin ücreti 1.551 (binbeşyüzellibir) Türk Lirası'dır.

(2) TMFB yenilenmelerinde güncel TMFB ücretinin %15'i alınır. Unvan, nevi, adres ve bağlı olduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası (gerçek kişilerde T.C. kimlik numarası) değişikliklerinden dolayı güncellenen TMFB'lerden ücret alınmaz.

(3) 7 nci maddenin onuncu fıkrası kapsamında TMFB'sine eklenecek her adres için güncel TMFB ücretinin %15'i alınır.

(4) TMFB faaliyet konusu değişikliği işlemlerinden ücret alınmaz.

(5) Bu maddede belirtilen ücret her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılmak suretiyle uygulanır.

(6) TMFB'ler için ödenmiş olan ücretler, Bakanlığın kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararlar hariç olmak üzere iade edilmez ve geri ödenmez.

TMFB'de genel yasaklar, devir, bölünme ve birleşme işlemleri

MADDE 15- (1) TMFB, adına düzenlenen işletme dışındakiler tarafından kullanılamaz, satılamaz ve devredilemez.

(2) Aşağıdaki haller TMFB devri olarak kabul edilmez. Buna göre;

a) Gerçek kişilerde, TMFB sahibinin talebi üzerine TMFB; babası, annesi, eşi, çocukları veya kardeşleri arasında biri adına düzenlenebilir. TMFB'nin, yeni sahibi adına düzenlenebilmesi için 9 uncu maddede belirtilen belgeler ile başvurulması zorunludur.

b) Gerçek kişilerde, TMFB sahibinin talebi üzerine gerçek kişi adına düzenlenmiş olan TMFB, TMFB sahibi gerçek kişinin ticaret siciline tescil edilmiş bir tüzel kişilik içinde asgari % 25 hisseye sahip olması kaydıyla söz konusu tüzel kişilik adına düzenlenebilir. TMFB'nin, yeni sahibi adına düzenlenebilmesi için 9 uncu maddede belirtilen belgeler ile başvurulması zorunludur.

c) Bu Yönetmeliğe göre düzenlenen geçerli TMFB sahibi olan gerçek kişinin ölümü halinde ölen gerçek kişinin kanuni mirasçılarının, ölüm tarihinden itibaren doksan gün içerisinde ilgili bölge müdürlüğüne yazılı olarak başvurularını kaydıyla; feragatname verilen kanuni mirasçılardan biri adına TMFB yeniden düzenlenir. TMFB'nin, yeni sahibi adına düzenlenebilmesi için 9 uncu maddede belirtilen belgeler ile başvurulması zorunludur.

(3) Tüzel kişiliklerin, bölünmeleri ve birleşmeleri halinde aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) TMFB'si olan bir tüzel kişiliğin 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa uygun olarak bölünmesi halinde; tüzel kişilik adına düzenlenen TMFB, yeni ortaya çıkan tüzel kişiliklerden sadece biri adına düzenlenebilir. Bunun için bölünme sonucunda ortaya çıkan tüzel kişiliklerin, TMFB'nin düzenleneceği tüzel kişilik lehine noter onaylı muvafakatname vermeleri şarttır. Bu durumdaki tüzel kişiliklerin, birden fazla TMFB'si olması halinde, her bir TMFB için yukarıda belirtilen hüküm ayrı ayrı uygulanır. TMFB'nin, yeni oluşan tüzel kişilik adına düzenlenebilmesi için 9 uncu maddede belirtilen belgeler ile başvurulması zorunludur.

b) TMFB'li veya TMFB'siz bir tüzel kişiliğin, 6102 sayılı Kanuna uygun olarak aktif ve pasifiyle bir başka tüzel kişiyle birleşmesi halinde; bu birleşmeye göre birleşilen tüzel kişilik adına TMFB yeniden düzenlenir. TMFB'nin, yeni oluşan tüzel kişilik adına düzenlenebilmesi için 9 uncu maddede belirtilen belgeler ile başvurulması zorunludur.

c) TMFB'li bir tüzel kişiliğin 6102 sayılı Kanuna uygun olarak tür değiştirmesi halinde; TMFB'si/TMFB'leri, yeni ortaya çıkan tüzel kişilik adına düzenlenir.

(4) Bu madde kapsamında düzenlenecek TMFB'ler için ücret alınmaz.

TMFB iptal ve geçici faaliyet durdurma işlemleri

MADDE 16- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla TMFB alma zorunluluğunun ortadan kalktığını değerlendiren ya da TMFB alma zorunluluğu herhangi bir sebeple ortadan kalkan ve bu madde kapsamında ilgili TMFB'sini iptal ettirmeyen işletme, bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesinden sorumludur.

(2) İşletmeler, bağlı olduğu vergi dairesinde veya kayıtlı olduğu ticaret/sanayi odasından yapacağı "terkin" işlemine ait bilgi ve belgeler veya işletmesini başka bir işletmeye devrettiğine dair noter onaylı işletme devir/satış/bağışlama ve benzeri sözleşmesi ya da TMFB alma sürecinde sunmuş olduğu ve geçerliliğini kaybeden belgeler (ruhsat/lisans/izin ve benzeri) ile başvurması halinde işletmenin TMFB'si, ilgili bölge müdürlüğüne iptal edilir.

(3) İşletmelerin TMFB adreslerine yapılan denetimlerde; devredildiği, faaliyetinin son bulduğu veya kapandığı yerinde tespit edilen işletmeye ait TMFB, ilgili bölge müdürlüğüne resen iptal edilir.

(4) Yapılan inceleme ve denetimler neticesinde işletmenin, belgelendirmeye esas e-Devlet başvurusunda veya ilgili bölge müdürlüğüne yapılan başvurularda ibraz edilen bilgi ve belgeler hakkında usulsüzlük olduğu tespit edilmesi halinde TMFB'si, ilgili bölge müdürlüğüne resen iptal edilir.

(5) Sadece "Taşımacı" veya "Taşımacı-Boşaltan" faaliyet konulu TMFB, işletmenin talebi halinde ilgili bölge müdürlüğüne iptal edilir.

(6) TMGDK'den alacağı tehlikeli madde faaliyet tespit raporu ile bu Yönetmelik kapsamı dışında kaldığını belgelendiren işletmenin TMFB'si, ilgili bölge müdürlüğüne iptal edilir.

(7) Gerçek kişinin ölümü nedeniyle 15 inci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinde belirlenen süre içerisinde müracaatta bulunmadığı tespit edilen işletmenin TMFB'si, ilgili bölge müdürlüğüne iptal edilir.

(8) Faaliyetlerine ara veren işletmenin ilgili bölge müdürlüğüne yapacağı müracaata istinaden yerinde yapılacak incelemeler neticesinde, denetim tarihi esas alınarak, TMFB geçerlilik süresi içerisinde bir defaya mahsus olmak üzere en fazla bir yıl süre ile TMFB'sinin faaliyeti geçici olarak durdurulur. Geçici faaliyet durdurma süresi, TMFB geçerlilik süresine eklenmez. Geçici faaliyet durdurma süresi sonunda faaliyetine devam etmeyen işletmenin TMFB'si, ilgili bölge müdürlüğüne iptal edilir.

(9) Bu maddeye göre yapılan iptal işlemleri, iptal işlemi yapıldığı tarihte yürürlüğe girer.

TMFB ve tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmetine ilişkin diğer hükümler

MADDE 17- (1) Bu Yönetmelik kapsamında bölge müdürlüklerince yapılacak tüm iş ve işlemler (belge düzenleme, belgelerin iptali, belgelerin devri ve benzeri), Bakanlıkça oluşturulan U-Net Otomasyon Sistemi üzerinden yapılır.

(2) Bölge müdürlükleri, bu Yönetmelik kapsamında ibraz edilen bilgi ve belgeleri muhafaza etmekle yükümlüdürler.

(3) Sosyal hayatı etkileyen salgın, olağanüstü hâl, kriz dönemleri ile afet ve acil durumlarda; Bakanlık, bu Yönetmelik kapsamında TMFB almanın şartlarına, kapsamına, taşıtlara düzenlenecek ADR/Taşıt Uygunluk Belgesi ile ilgili hususlara veya bu Yönetmelikte belirlenmiş sürelerin; azaltılmasına, artırılmasına veya durdurulmasına ve bu Yönetmeliğin dördüncü bölümünde yer alan yükümlülüklerle ilişkin geçici düzenlemeler yapabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Taşımacılık Zincirinde Yer Alan Tarafların Yükümlülükleri

Gönderenin yükümlülükleri

MADDE 18- (1) Gönderen, taşınmak üzere sevk edilen tehlikeli maddeyi ADR hükümlerine uygun bir biçimde teslim etmek zorundadır. Gönderenin yükümlülükleri şunlardır:

a) Taşımanın, "Taşımacı" faaliyet konulu TMFB'ye sahip taşımacılarla yapılmasını sağlamak.

b) ADR Bölüm 5.4.1'de belirtilen mahiyette taşıma evrakını eksiksiz hazırlamak ve taşımacıya vermek.

c) Tehlikeli madde taşımalarının, taşınan madde ve nesnenin özelliğine uygun geçerli ADR/Taşıt Uygunluk Belgesine sahip bir taşıtla yapılmasını sağlamak.

c) Taşınan madde ve nesnenin özelliğine uygun sertifikalı ambalajları, periyodik test ve muayene tarihi geçmemiş taşınabilir basınçlı kapları ve yük taşıma birimlerini kullanmak.

d) Taşımacılık faaliyetini gerçekleştiren taşıtlar ile ambalaj ve yük taşıma birimlerinde, ADR'deki tehlike ikaz etiket/levha ve işaretler ile turuncu renkli plakaların doğru, uygun özellikte ve ehatta olanlarının kullanılmasını sağlamak.

e) Tehlikeli madde taşımacılığında; ADR'de belirtilen karışık ambalajlama, karışık yükleme ve yükleme sınırlamaları kurallarına uygun hareket etmek.

f) Tehlikeli maddelerin ADR mevzuatına uygun şekilde sınıflandırılmış ve taşınmasına izin verilmiş olduğunu belirlemek.

(2) Tehlikeli Yüklerin Denizyoluyla Taşınması ve Yükleme Emniyeti Hakkında Yönetmelik kapsamında tehlikeli yük uygunluk belgesine sahip kıyı tesisi işleticileri, tesis giriş ve çıkışında; ADR Bölüm 5.4.1'de belirtilen taşıma evrakının taşıtta bulunup bulunmadığı ile söz konusu taşıtlar ve yük taşıma birimlerinde, ADR'deki tehlike ikaz etiket/levha ve işaretleri ile turuncu renkli plakaların doğru, uygun özellik ve ehatta olanlarının kullanılıp kullanılmadığını kontrol etmek zorundadır.

(3) Karayolu, demiryolu ve denizyoluyla Ülkemize gelen tehlikeli maddelerin ithalatını gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişiler, bu tehlikeli maddelerin Ülke sınırlarına girişinden itibaren yapılacak taşımalarda, bu maddede belirtilen yükümlükleri yerine getirmek zorundadır.

Paketleyenin yükümlülükleri

MADDE 19- (1) Paketleyenin yükümlülükleri şunlardır:

- Tehlikeli maddenin özelliğine uygun sertifikalı ambalajları kullanmak.
- Periyodik test ve muayene tarihi geçmemiş taşınabilir basınçlı kapları kullanmak.
- ADR 4.1'deki paketleme talimatlarına uymak.
- ADR'de belirtilen karışık ambalajlama hükümlerine uymak.
- Ambalajları taşıma için hazırladığında, işaretleme ve etiketlemelerinde ADR'de belirtilen zorunluluklara uymak.

Yükleyenin yükümlülükleri

MADDE 20- (1) Yükleyenin yükümlülükleri şunlardır:

- Hasarlı veya sızdırma riski taşıyan ambalaj ve yük taşıma birimleri ile boş temizlenmemiş ambalaj ve yük taşıma birimlerini hasar giderilene kadar yüklemek.
- Ambalajları yüklerken yükleme, elleçleme, birlikte karışık yükleme yasalarına, besin ve gıda maddelerinin ya da hayvan yemlerinin ayırım kurallarına uymak.
- Tehlikeli maddeleri konteynere yükledikten sonra konteynerin üzerine ADR'deki tehlike ikaz etiket/levha ve işaretleri ile turuncu renkli plakaların doğru, uygun özellikte ve ehatta olanlarını kullanmak.
- Taşıtlara yükleme yaptığı sırada taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkarma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve anti statik özelliğe sahip kıyafet ve ekipman ile çalışılmasını sağlamak.
- Taşıtlara ve yük taşıma birimlerine yüklenecek tehlikeli maddelerin ADR Bölüm 7.5'te belirtilen yükleme emniyet kurallarına göre yapılmasını sağlamak.

Doldurmanın yükümlülükleri

MADDE 21- (1) Doldurmanın yükümlülükleri şunlardır:

- Hacmi 1 m³'ten fazla sabit tank veya sökülebilir tank ile hacmi 3 m³'ten fazla olan portatif tank, tank-konteyner, çok elemanlı gaz konteyneri (MEGC) ve benzeri yük taşıma birimleri kullanılarak yapılan taşımalarda, geçerli ADR/Taşıt Uygunluk Belgesine sahip olan taşıtlara dolum yapmak.
- Tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan; tank, tüplü gaz tankeri, çok elemanlı gaz konteynerleri (MEGC), portatif tanklar ve tank-konteyner ve benzeri yük taşıma birimlerinin, ara ve periyodik muayenelerinin yapıldığının tank plakasından kontrolünü yaparak taşınan maddenin özelliğine uygun tank koduna sahip olanlarına dolum yapmak.
- Tehlikeli madde taşımacılığı yapılan taşıtlar ile yük taşıma birimlerinin, ADR'deki tehlike ikaz etiket/levha ve işaretleri ile turuncu renkli plakaların doğru, uygun özellikte ve ehatta olanlara dolum yapmak.
- Tankı doldururken bitişik bölmelerdeki tehlikeli maddeleri ilgilendiren zorunluluklara uygun hareket etmek.
- Doldurulan madde için izin verilen azami doldurma derecesini veya izin verilen azami litre başına içeriklerinin kütlesini göz önünde bulundurmak.
- Dolumu yaptıktan sonra tank kapaklarının ve/veya doldurma valflerinin sızdırmazlığını kontrol etmek.
- Doldurulan tehlikeli maddelerin tankın dış yüzeyine bulaşmadığını kontrol etmek.
- Taşıtlara dolum yapıldığı sırada, taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve anti statik özelliğe sahip kıyafet ve ekipman ile çalışılmasını sağlamak.
- Taşıtlara ve konteynerlere tehlikeli maddeleri dökme halinde doldururken, ADR Bölüm 7.3'teki ilgili hükümlere uyulduğunu kontrol etmek.
- Tehlikeli maddelerin dolumunu, Bakanlıktan "Taşımacı" faaliyet konulu TMFB almış taşımacılara ait taşıtlara yapmak.

Taşımacının yükümlülükleri

MADDE 22- (1) Taşımacının yükümlülükleri şunlardır:

a) Taşımayı, taşınan madde ve nesnenin özelliğine uygun geçerli ADR/Taşıt Uygunluk Belgesine sahip taşıtlarla yapmak ve bu belgeleri taşıt üzerinde bulundurmak.

b) Hacmi 1 m³'ten fazla sabit tank veya sökülebilir tank ile hacmi 3 m³'ten fazla olan portatif tank, tank-konteyner, çok elemanlı gaz konteyneri (MEGC) ve benzeri yük taşıma birimleri kullanılarak yapılan taşımalarda, geçerli ADR/Taşıt Uygunluk Belgesine sahip olan taşıtları kullanmak.

c) Tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan; tank, tüplü gaz tankeri, çok elemanlı gaz konteynerleri (MEGC), portatif tanklar ve tank-konteyner ve benzeri yük taşıma birimlerinin, ara ve periyodik muayenelerinin yapıldığı tank plakasından kontrolünü yaparak uygun olanları ile taşıma yapmak.

ç) Tehlikeli madde taşımacılığı yapılan taşıtlar ile yük taşıma birimlerinde, ADR'deki tehlike ikaz etiket/levha ve işaretleri ile turuncu renkli plakaların doğru, uygun özellikte ve ebatları ile kullanılmaları için kontrol etmek.

d) Taşıtlarda, tanklarda ve yüklerde görsel olarak belirgin sızıntı, çatlak ya da hasar olup olmadığını kontrol etmek.

e) Taşıtlarda, ADR Bölüm 8.1.5'te belirtildiği şekilde genel ve kişisel koruyucu teçhizatın bulundurulmasını sağlamak.

f) Taşıtlarda, ADR Bölüm 8.1.4'te belirtilen asgari sayı ve kapasitede yangınla mücadele teçhizatının bulundurulmasını sağlamak ve ilgili mevzuatına göre bu teçhizatın bakım ve testlerini yaptırmak.

g) ADR Bölüm 5.4.3'te belirtildiği şekilde, taşımacı tarafından hazırlanan yazılı talimatın sürücü tarafından okunmasını, anlaşılmasını, uygulayabilmesini ve taşıtta bulundurulmasını sağlamak.

ğ) Tehlikeli madde taşımacılığında; birlikte ambalajlama, yükleme, karışık yükleme ve yükleme sınırlamaları kurallarına uygun hareket etmek.

h) Taşıtı, taşınan tehlikeli maddenin sınıfı ve/veya taşıma şekline uygun SRC5 Eğitim Sertifikasına sahip sürücülere kullanılabilmektedir.

ı) Bu Yönetmelikte belirtilen şartlardan herhangi birinin ihlal edilmiş olduğunu tespit ederse söz konusu ihlal giderilinceye kadar taşımayı başlatmamak.

i) Taşıma sırasında, taşımanın güvenliğini tehlikeye sokacak bir ihlal oluşursa trafik güvenliği, gönderilen maddenin güvenliği ve kamu güvenliği bakımından söz konusu ihlal ortadan kaldırılıncaya kadar taşımayı derhal durdurmak ve taşımayı gerekli şartlar yerine getirildiği takdirde devam ettirmek.

j) Taşıtlara yükleme ve boşaltma yapıldığı sırada taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve anti statik özelliğe sahip kıyafet ve ekipman ile çalışılmasını sağlamak.

k) Boş temizlenmemiş; tanker, tank-konteyner, portatif tank, çok elemanlı gaz konteyneri (MEGC) ve benzeri taşıma birimlerine, ADR Bölüm 5.4.1.1.6'ya göre taşıma evrakı düzenlemek.

l) Yüklemenin, ADR Bölüm 7.5'te belirtilen yükleme emniyet kurallarına göre yapılmasını sağlamak.

m) Taşıma işlemine başlamadan önce gönderen tarafından ADR Bölüm 5.4.1'e göre hazırlanacak taşıma evrakının bir suretinin taşıtta bulundurulmasını sağlamak.

Taşıt sürücüsünün ve taşıtta bulunan diğer görevlilerin yükümlülükleri

MADDE 23- (1) Taşıt sürücüsü ve taşıtta bulunan diğer görevlilerin yükümlülükleri şunlardır:

a) Taşınan tehlikeli maddenin sınıfı ve/veya taşıma şekline uygun SRC5 Eğitim Sertifikasına sahip olmak (taşıt sürücüsü) ve denetim sırasında yetkili personele ibraz etmek.

b) Taşıtta görevli her personel için resimli kimlik belgesi (nüfus cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport) bulundurmak.

c) Tehlikeli madde içeren ambalajları açmamak, tanker ve patlayıcı madde taşımacılığı yaparken taşınabilir yanıcı aydınlatma aletleriyle ve yüzeyi metal alaşımlı olan aletlerle taşıta binmemek.

ç) Taşıtlara yükleme, doldurma ve boşaltma yapıldığı sırada taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve anti statik özelliğe sahip kıyafet ve ekipman ile çalışmak.

d) Yükleme, doldurma ve boşaltma sırasında zorunlu hallerin dışında taşıtın motorunu kapalı tutmak.

e) Tehlikeli madde yüklü taşıtı park halinde iken el frenini çekili vaziyette bulundurmak.

f) Tehlikeli madde yüklü taşıt ve tanklar üzerinde bulundurulması zorunlu ADR'deki tehlike ikaz etiket/levha ve işaretleri ile turuncu renkli plakaların doğru, uygun özellikte ve ebatları ile kullanılmaları için kontrol etmek ve turuncu renkli plakaların çıkarılmasını sağlamak.

g) Hasar görmüş ambalaj ve yük taşıma birimlerini taşımamak.

ğ) Tehlikeli madde sızıntısı olması veya böyle bir ihtimalin bulunması durumunda taşıma yapmamak.

h) Tehlikeli maddelere yönelik karayolunun kullanımıyla ilgili yasak ve sınırlamalara uymak.

ı) Tehlikeli maddelerin taşınmasıyla ilgili ADR'deki özel gerekliliklere uymak.

i) ADR Bölüm 5.4.3'e göre hazırlanmış yazılı talimatın taşıtta bulunduğunu kontrol etmek ve tehlike anında yazılı talimata göre hareket etmek.

j) Taşınan tehlikeli maddenin özelliğine uygun ADR/Taşıt Uygunluk Belgesini taşıt üzerinde bulundurmak ve denetim sırasında yetkili personele ibraz etmek.

k) Boşaltım alanında güvenlik önlemlerinin tam olarak alınmış olduğunu ve boşaltma işleminde kullanılan donanımın düzgün çalışıyor olduğunu kontrol etmek.

1) ADR Bölüm 8.1.5'te belirtilmiş olan genel ve kişisel koruyucu teçhizatı taşıtta bulundurmak ve denetim sırasında yetkili personele göstermek.

m) ADR Bölüm 8.1.4'te belirtilen asgari sayı ve kapasitede uygun yangın mücadele teçhizatını taşıtta bulundurmak ve denetim sırasında yetkili personele göstermek.

n) ADR Bölüm 5.4.1'e göre hazırlanmış olan taşıma evrakının bir suretini taşıtta bulundurmak ve denetim sırasında yetkili personele ibraz etmek.

Alıcının yükümlülükleri

MADDE 24- (1) Alıcının yükümlülükleri şunlardır:

a) Yükün teslim alınmasına engel bir durum olmadıkça yükün kabulünü ertelememek.

b) Tehlikeli maddelerin konteyner ile taşındığı durumlarda, ADR hükümlerinin ihlal edildiğinin tespit edilmesi halinde, konteyneri ihlal giderildikten sonra teslim almak.

c) Taşıtlardan boşaltma yapıldığı sırada taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve bu özelliklere sahip giysiler ile çalışmaya müsaade etmemek.

Boşaltanın yükümlülükleri

MADDE 25- (1) Boşaltanın yükümlülükleri şunlardır:

a) Boşaltma öncesinde; konteyner, tank, tanker, MEGC, MEMU, tüplü gaz tankeri ve benzeri yük taşıma biriminde bulunan yüklere ait bilgiler ile sevkiyat belgelerinde yer alan bilgileri karşılaştırarak doğru yükün boşaltılmasını sağlamak.

b) Boşaltma öncesinde ve sırasında; pakette, tankta, taşıtta veya konteynerde boşaltma işlemi tehlikeye sokacak ölçüde bir tahribatın olup olmadığını kontrol etmek ve olumsuz bir durumun tespiti halinde, gerekli önlemler alınıncaya kadar boşaltma işlemi durdurmak.

c) Taşıttın, tankın veya konteynerin boşaltılmasının hemen sonrasında; tankın, taşıttın veya konteynerin dışına bulaşan tehlikeli maddelerden arındırılmasını, vana ve kontrol/doldurma kapaklarının güvenli bir şekilde kapatılmasını sağlamak.

ç) Ambalajlı veya dökme olarak tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan taşıt veya konteynerin temizliği ve dezenfekte edilmesi işlemlerinin yapılmasını sağlamak.

d) Tehlikeli maddelerin taşınmasını takiben konteynerin tamamen boşaltılmış ve temizlenmiş olması durumunda, ADR Bölüm 5.3 kapsamındaki tehlike ikaz levhalarını konteynerin üzerinden kaldırmak.

e) Boşaltma işlemi devam ederken taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve anti statik özelliğe sahip kıyafet ve ekipman ile çalışılmasını sağlamak.

Tank-konteyner/portatif tank işletmecisinin yükümlülükleri

MADDE 26- (1) Tank-konteyner/portatif tank işletmecisinin yükümlülükleri şunlardır:

a) Tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan tank-konteyner ve portatif tankların, ADR'ye ve ilgili mevzuatına göre üretilmiş ve geçerli ara, periyodik test ve muayenesi olanlarını kullanmak/kiralamak.

b) Boşaltılmış portatif tank ya da tank-konteynerlerin tekrar kullanıma sunulmadan önce temizlenmesini ve varsa hasarlarının giderilmesini sağlamak.

Ortak ve diğer yükümlülükler

MADDE 27- (1) Bu Yönetmelik kapsamında tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alma zorunluluğu bulunan işletmeler ve hizmet aldıkları mevcut TMGDK'ler, aşağıdaki bentlerde belirtilen hususları yerine getirmekle müştereken, kendi bünyesinde TMGD istihdam eden işletmeler ise doğrudan yükümlü ve sorumludur:

a) ADR 1.8.5.3 uyarınca eksiksiz ve doğru hazırlanmış kaza raporlarının, kaza tarihinden itibaren otuz gün içerisinde e-Devlet üzerinden Bakanlığa bildirilmesi.

b) Tehlikeli maddelerin taşınması ile ilgili süreçlerde çalışan personele işe girişlerinde ve her yılın ilk ayı içerisinde, tehlikeli maddelere ilişkin ADR Bölüm 1.3 kapsamındaki eğitimlerin verilmesi ve eğitim kayıtlarının tutulması.

c) ADR 1.10.3.2'de belirtilen hususlar dâhilinde güvenlik planının hazırlanması.

ç) ADR 1.8.3.3 uyarınca tehlikeli madde faaliyetlerine ilişkin yıllık faaliyet raporunu eksiksiz ve doğru olarak hazırlanması ve takip eden yılın ilk dört ayı içerisinde, e-Devlet üzerinden bildirilmesi.

d) Tehlikeli madde faaliyet tespit raporunun ve gerekmesi halinde diğer konularda İdare tarafından istenilecek raporların eksiksiz ve doğru olarak hazırlanması.

e) Tehlikeli maddenin sınıfına göre taşıtta bulunması gereken doküman ve emniyet teçhizatlarının bulundurulmasına yönelik talimatların oluşturulması.

f) İşletmenin işte çalıştığı tehlikeli maddeler ve TMFB'sinde yer alan faaliyet konu/konuları ile ilgili bu Yönetmelik kapsamında belirlenmiş olan yükümlülüklerine ait iş ve işlemlere ilişkin yazılı prosedür, plan, talimat, süreç, kontrol formu ve benzeri dokümanların, İdare tarafından yayımlanan talimatlarda belirtilen hususlara cevap verebilecek şekilde oluşturulması.

g) (e) ve (f) bentlerinde belirtilen hususlar kapsamında oluşturulacak dokümanlar ile TMGD'nin e-Devlet üzerinden bildirilen ziyaret raporlarını tarih ve saat belirterek kayıt altına alınması ve bu dokümanları kullanımda olduğu sürece saklaması.

ğ) Tehlikeli madde faaliyet tespit raporunun hazırlanmasına esas teşkil eden ve tedariki yapılan tehlikeli maddelerle ilgili bilgi ve belgelerin kayıtlarını beş yıl süre ile tutulması ve istenmesi halinde İdareye ibraz edilmesi.

(2) TMFB'si olan ancak tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alma zorunluluğu bulunmayan işletmeler, birinci fıkranın (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen hususların yerine getirilmesinden doğrudan sorumludur.

(3) TMGDK ve işletme yetkilisi tarafından, e-Devlet vasıtasıyla tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti vermek için işletmenin ilgili TMFB'sine ataması yapılan TMGD'nin, işletmeye ayda en az bir defa çalışma ziyaretinde bulunması ve yapılan bu ziyarete ilişkin bilginin e-Devlet üzerinden on beş gün içerisinde taraflarca onaylanarak Bakanlığa bildirilmesi zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tehlikeli Maddelerin Taşınmasında Muafiyet ve Özel İzin Verilecek Haller ile Özel Kurallar

Muafiyet ve özel izin verilecek haller

MADDE 28- (1) Bakanlık, tehlikeli madde özelliği ihtiva eden yeni ürünlerin, araştırma, geliştirme, kalite kontrolü, UN numarası alma ve ADR'nin ilgili bölümüne dâhil edilme sürecindeki taşımalarına, teknik gelişmelere bağlı olarak yurt içi taşımacılık faaliyetinde kullanılmak üzere yeni tasarlanan taşıma birimlerinin test etme aşamasındaki kullanımına, ADR kapsamında taşınması yasak olan maddelerin talep edilmesi halinde taşınmasına ADR ve bu Yönetmelik hükümleri ile ilgili muafiyet ve/veya özel izin verebilir.

(2) Birinci fıkrada kapsamında muafiyet veya özel izin verilebilmesi için başvuru sahibi, TMGDK veya işletme bünyesinde istihdam edilen TMGD tarafından hazırlanmış tehlikeli madde taşınması sırasında alınması gereken emniyet tedbirlerini içeren bir raporu ibraz etmek zorundadır. Hazırlanan raporda aynı zamanda oluşabilecek riskler de belirtilir ve muafiyet veya özel izin neden gerekli olduğu gerekçelerle açıklanır. Bakanlık başvuru sahibinden daha kapsamlı rapor sunmasını isteyebilir.

(3) Birinci fıkrada kapsamında verilen muafiyet, en fazla beş yıl süre ile geçerlidir. Bu beş yıllık süre içinde muafiyet tanınan ürünlerin ADR'nin ilgili bölümlerine eklenmesi veya ilgili bölümlerinden çıkarılması gerekir. Ancak Bakanlık, bu sürenin uzatılmasını talep edenlere, söz konusu muafiyetin ADR'ye eklenmesinin veya ADR'den çıkarılmasının bu süre içerisinde sağlanamamasının haklı ve makul gerekçelerini gösteren belgelerin sunulmasına bağlı olarak en çok bir yıl ek süre verebilir.

(4) Bakanlık, kamu menfaati veya kamu güvenliğinin söz konusu olduğu durumlarda, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının talebi üzerine ADR ve bu Yönetmelik hükümleri ile ilgili olarak muafiyet veya özel izin tanıyabilir.

Özel kurallar

MADDE 29- (1) Tehlikeli maddeleri taşıyan taşıtların Türk Boğazları Bölgesindeki köprüleri ve tüp geçitleri kullanımını ve karayolları üzerindeki tünellerin tünel kategorilerinin ADR'ye uygun olarak belirlenmesi, işaretlenmesi ve bu tünellerden tehlikeli madde taşıyan taşıtların geçişleri ile ilgili usul ve esaslar; İdarenin ve ilgili valiliklerin görüşü alınmak kaydı ile Karayolları Genel Müdürlüğüne belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Denetim, Yaptırımlar ve Yaptırımların Uygulanmasına İlişkin Kurallar

Denetim yetkisi ve kullanımı

MADDE 30- (1) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan faaliyetler Bakanlık denetimine tabi olup, Bakanlık denetim faaliyetlerini kendisinin yanı sıra, 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesine göre yetkilendirilen kurum veya kuruluş personeli aracılığı ile de yapar veya yaptırır.

(2) Yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar, 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bu Yönetmeliğin kendilerine yüklediği görev ve yetkileri yerine getirir ve kullanırlar.

(3) Bakanlıkça yapılacak tehlikeli madde denetim faaliyetleri yetkilendirilmiş Bakanlık personeli tarafından yerine getirilir.

(4) Tehlikeli madde ile işteğal eden işletmelerin işletme denetimleri, sadece Bakanlık tarafından yapılır.

(5) Bakanlık, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının ilgili personeli, bu Yönetmelik kapsamında yol kenarı denetiminde görevli ve yetkilidirler.

(6) Denetimle ilgili diğer mevzuat hükümleri saklıdır.

Denetimle görevli ve yetkili kurum ve kuruluşlara ilişkin hususlar

MADDE 31- (1) Denetim yapmakla görevlendirilenler; 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi kapsamında, bu Yönetmelik esaslarına göre yaptıkları denetimler sırasında tespit ettikleri ihlaller için tutanak düzenlemekle yükümlüdürler.

(2) Bakanlık ve yetkili diğer kurum ve kuruluşlar, denetim faaliyetleri sırasında iş birliği içerisinde ve koordineli olarak görev yapar.

(3) Denetimle görevlendirilecek personelin, en az lise veya dengi okul mezunu olması ve ADR ve ilgili mevzuat kapsamında 40 saat teorik, 8 saat uygulamalı eğitim aldıktan sonra yapılacak sınavda başarılı olması gerekir. Söz konusu personel ayrıca ADR ve mevzuat güncellemeleri hakkında eğitim alır.

(4) Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tehlikeli madde yol kenarı denetimi yapacak personeline, üçüncü fıkrada kapsamında eğitim vermekle yükümlüdür.

(5) Bakanlık, elektronik denetim ve diğer denetimlerde uygulanacak usul ve esasları ayrıca düzenler.

Yol kenarı ve işletme denetimi

MADDE 32- (1) Bakanlık, görev ve yetkileri kapsamında seyyar denetim veya sabit denetim istasyonlarında tehlikeli madde taşıyan taşıtların ve işletmelerin denetimini yapar. Tehlikeli madde taşıyan taşıtların denetimleri ayrıca, 30 uncu maddede belirtilen kurumlardan karayolunda denetim yapma yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşlarına mensup personel tarafından da yapılır.

(2) Taşıtların yol kenarı denetimlerinde, taşıma evrakında yer alan gönderen ve alıcı bilgileri hakkında tereddüte düşülmesi halinde gönderen ve alıcı bilgileri, sevk irsaliyesi/e-irsaliye/taşıma irsaliyesi ve benzeri belgeler üzerinden kontrol edilir.

(3) Taşıtların yol kenarı denetimlerinde, taşınan maddenin içeriği hakkında şüpheye düşülmesi halinde, gönderen/taşımacı 13/12/2014 tarihli ve 29204 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Zararlı Maddeler ve Karışımlara İlişkin Güvenlik Bilgi Formları Hakkında Yönetmeliğe veya 23/6/2017 tarihli ve 30105 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak hazırlanan Güvenlik Bilgi Formunu matbu veya dijital olarak denetim personeline ibraz etmek zorundadır.

(4) TMFB alma zorunluluğu ile ilgili olarak; alıcı, boşaltan, gönderen, paketleyen yükleyen, dolduran ve tank-konteyner/portatif tank işletmecisi faaliyet konularına yönelik denetimler işletme denetimi; 7 nci maddenin onuncu fıkrası kapsamındaki gönderen ile taşımacı faaliyet konularına yönelik denetimler ise işletme veya yol kenarı denetimi kapsamında yapılır.

(5) Bu Yönetmelik kapsamında, tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alma zorunluluğuna ilişkin denetimler işletme denetimi veya elektronik denetim yoluyla yapılır.

(6) Bu Yönetmelik kapsamında alıcı, boşaltan ve tank-konteyner/portatif tank işletmecisi olarak faaliyet gösteren işletmelerin yükümlülüklerine yönelik hususlar işletme denetimi; taşımacı, gönderen, dolduran, paketleyen ve yükleyen olarak faaliyet gösteren işletmelerin yükümlülüklerine yönelik hususlar ise işletme veya yol kenarı denetimi kapsamında yapılır.

(7) Taşıtların yol kenarı denetimlerinde; gönderen, dolduran, yükleyen veya paketleyen olarak bir takvim yılı içerisinde bu Yönetmeliğin dördüncü bölümünde yer alan yükümlülükleriyle ilgili madde hükümlerini beşten fazla ihlal ettiği tespit edilen işletmeye, ayrıca yerinde denetim yapılır.

(8) İşletme denetimlerinde, işletme; alımı veya paketlenmesi ya da gönderimi yapılan tehlikeli maddelerle ilgili istenilen bilgi ve belgeleri denetim yapmakla görevli/yetkili olanlara, ibraz etmekle yükümlüdür.

(9) TMFB faaliyet konusu devir işlemleri ile ilgili denetimler, işletme veya yol kenarı denetimi kapsamında yapılır.

Tutanakları düzenlemeye görevli ve yetkili kılınanlar

MADDE 33- (1) İdari para cezası karar tutanağı düzenlemeye yetkili ve görevli personel aşağıda belirtilmiştir:

- Yetkilendirilmiş Bakanlık personeli.
- Trafik polisi.
- Trafik polisinin görev alanı dışında kalan yerlerde rütbeli jandarma personeli.

Tutanakların düzenlenmesi

MADDE 34- (1) 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi gereğince bu Yönetmelikte yapılan düzenlemelere uymayanlar hakkında, 33 üncü maddede belirtilen personel tarafından idari para cezaları için idari para cezası karar tutanağı düzenlenir.

(2) Bu maddeye göre düzenlenecek tutanaklar, elektronik olarak da düzenlenebilir. Elektronik olarak düzenlenecek tutanaklara ilişkin hususlar Bakanlıkça belirlenir.

(3) İdari para cezalarına ilişkin diğer hususlarda, Hazine ve Maliye Bakanlığının ilgili mevzuat hükümleri esas alınır.

Tutanak ve tutanak düzenleyenler ile bağlı oldukları kurum ve kuruluşların yükümlülükleri

MADDE 35- (1) Tutanakların; şekli, içeriği, düzenlenmesi, teslimi, takibi, basımı, dağıtımı, arşivlenmesi, imhası, elektronik sisteme aktarılması ve iptali ile tutanağı düzenleyenler ve bağlı oldukları kurum kuruluşların yükümlülüklerine ilişkin hususlarda 3/6/2021 tarihli ve 31500 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliğinin ilgili hükümleri esas alınır.

İdari para cezası

MADDE 36- (1) Bu Yönetmelik kapsamında, tehlikeli madde faaliyetinde bulunanlara yönelik yapılacak yol kenarı ve işletme denetimlerinde, aşağıda yer alan ihlallere 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesine göre;

- 5 inci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden taraflara onbin Türk Lirası,
- 5 inci maddenin beşinci fıkrasına aykırı hareket eden taşımacıya dokuzyüzsekiz Türk Lirası,
- 7 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden işletmeye dörtbin Türk Lirası,
- 7 nci maddenin dokuzuncu fıkrasına aykırı hareket eden işletmeye ikibin Türk Lirası,
- 7 nci maddenin onuncu fıkrasına aykırı hareket eden işletmeye bin Türk Lirası,
- 7 nci maddenin onbirinci fıkrasına aykırı hareket eden işletmeye binbeşyüz Türk Lirası,
- 8 inci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden işletmeye dörtbin Türk Lirası,
- 11 inci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı hareket eden işletmeye bin Türk Lirası,
- 13 üncü maddenin beşinci fıkrasına aykırı hareket eden işletmeye dörtyüz Türk Lirası,
- 18 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine aykırı hareket eden gönderene yediyüzkırkiki Türk Lirası; (a), (c), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerine aykırı hareket eden gönderene her bir bent için bindörtüzyüksekbeş Türk Lirası,

- i) 18 inci maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket eden kıyı tesisi işletmecisine binsekizyüzondokuz Türk Lirası,
- i) 18 inci maddenin üçüncü fıkrasında zikredilen ithalatçıya, 18 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine aykırı hareket edilmesi halinde yediyüzkırkiki Türk Lirası; (a), (c), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerine aykırı hareket edilmesi halinde bentlerin her biri için bindörtüyüzseksebeş Türk Lirası,
- j) 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine aykırı hareket eden paketleyene binsekizyüzondokuz Türk Lirası; (b) bendine aykırı hareket eden paketleyene dokuzbinyüzyedi Türk lirası; (c) bendine aykırı hareket eden paketleyene üçbin Türk Lirası; (ç) ve (d) bentlerine aykırı hareket eden paketleyene her bir bent için dokuzyüzsekiz Türk Lirası,
- k) 20 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentlerine aykırı hareket eden yükleyene her bir bent için binsekizyüzondokuz Türk Lirası; (c) ve (ç) bentlerine aykırı hareket eden yükleyene her bir bent için dokuzyüzsekiz Türk Lirası,
- l) 21 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (h) bentlerine aykırı hareket eden doldurana her bir bent için bindörtüyüzseksebeş Türk Lirası; (ç), (d), (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerine aykırı hareket eden doldurana her bir bent için yediyüzkırkiki Türk Lirası,
- m) 22 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç), (i) ve (l) bentlerine aykırı hareket eden taşımacıya her bir bent için bindörtüyüzseksebeş Türk Lirası; (d), (g), (ğ), (ı), (j), (k) ve (m) bentlerine aykırı hareket eden taşımacıya her bir bent için yediyüzkırkiki Türk Lirası; (e) bendine aykırı hareket eden taşımacıya her bir teçhizat için yetmiş üç Türk Lirası; (f) bendine aykırı hareket eden taşımacıya ikiyüzdoksanaltı Türk Lirası; (h) bendine aykırı hareket eden taşımacıya binaltıyüzsekiz Türk Lirası,
- n) 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine aykırı hareket eden sürücüye altıyüzotuzyediyedi Türk Lirası; (b), (c), (ç), (d), (e), (f), (g), (h), (ı), (i), (j), (k), (l), (m) ve (n) bentlerine aykırı hareket eden sürücüye her bir bent için seksendokuz Türk Lirası,
- o) 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine aykırı hareket eden alıcıya her bir bent için dokuzyüzsekiz Türk Lirası,
- ö) 25 inci maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç), (d) ve (e) bentlerine aykırı hareket eden boşaltana her bir bent için dokuzyüzsekiz Türk Lirası,
- p) 26 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine aykırı hareket eden tank-konteyner işletmecisine her bir bent için binsekizyüzondokuz Türk Lirası,
- r) 27 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (c), (ç), (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerine aykırı hareket eden işletme ve TMGDK'ye her bir bent için bin Türk Lirası; (b) ve (d) bentlerine aykırı hareket eden işletme ve TMGDK'ye her bir bent için ikibin Türk Lirası,
- s) 27 nci maddenin ikinci fıkrasına aykırı harekete eden işletmeye 27 nci maddenin birinci fıkrasının (c) veya (ç) bentlerinin her biri için bin Türk Lirası,
- ş) 27 nci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı hareket eden TMGDK'ye bin Türk Lirası,
- t) 32 nci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı hareket eden gönderene beşyüz Türk Lirası,
- u) 32 nci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı hareket eden taşımacıya ikiyüzelli Türk Lirası,
- ü) 32 nci maddenin sekizinci fıkrasına aykırı hareket eden işletmeye üçbin Türk Lirası,
- idari para cezası uygulanır.

(2) Birinci fıkranın (c) bendine göre idari para cezası karar tutanağı düzenlenen işletmeye, bu idari para cezası karar tutanağının tebliğ edildiği tarih esas alınarak aykırılığın giderilmesi için otuz gün süre verilir. Bu süre sonunda yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(3) Birinci fıkranın (f) bendine göre idari para cezası karar tutanağı düzenlenen işletmeye, bu idari para cezası karar tutanağının tebliğ edildiği tarih esas alınarak aykırılığın giderilmesi için otuz gün süre verilir. Bu süre sonunda yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) 7 nci maddenin dördüncü veya beşinci fıkralarına aykırı hareket eden işletmeye bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen idari yaptırım uygulanır.

(5) 8 inci maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve sekizinci fıkralarına aykırı hareket eden işletmeye bu maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen idari yaptırım uygulanır.

(6) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen idari para cezaları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılmak suretiyle uygulanır. Bu surette idari para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz.

(7) Bu maddeye göre verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetkilendirme

MADDE 37- (1) Bakanlık gerektiğinde teknik ve idari kapasite, teşkilat imkânları, hizmetin hızlı/etkin/yaygın olarak üretilmesi ilkelerini gözeterek, Bakanlığın bu Yönetmelik kapsamında yerine getirmekle yükümlü olduğu iş ve işlemlerin bir kısmını aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yürütmek üzere kamu kurum/kuruluşlarını veya Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından TS EN ISO/IEC 17020 standardına göre akredite edilen muayene kuruluşlarını yetkilendirebilir:

a) Yetkilendirme, düzenlenecek bir protokol/sözleşme ile yapılır. Bu protokol/sözleşmede yetkilendirmenin konusu, süresi ve mutabakata varılan hususlar açıkça belirtilir.

b) Yetkilendirme, yetkilendirmenin konusu ve niteliği gözetilmek suretiyle en az bir yıl en fazla beş yıl süreyle yapılabilir. Yetkilendirme, süre bitimi sonunda yenilenebilir.

c) Bakanlık, yetkilendirmenin konusuna, niteliğine ve özelliğine göre aynı konuda birden fazla kamu kurum/kuruluşu, üniversite veya muayene kuruluşunu yetkilendirebilir.

ç) Yetkilendirme kapsamında üretilecek hizmetler için alınacak/ödenecek ücretler Bakanlık tarafından onaylanır.

d) Yetkilendirilmiş olanlar ilgili mevzuata ve Bakanlık idari düzenlemelerine uymakla yükümlüdürler. Bakanlık, yetkilendirmenin kullanımı ile ilgili olarak gerektiğinde her türlü denetimi yapar.

e) Yetkilendirilmiş olanların ilgili mevzuata ve Bakanlık idari düzenlemelerine uymaması halinde yapılmış olan yetkilendirme, Bakanlık tarafından iptal edilir.

f) Yetkilendirme, Bakanlığın bu konudaki görev, sorumluluk ve yetkisini ortadan kaldırmaz.

Uygulamadan sorumlu kurumlar ve sorumlu oldukları alanlar

MADDE 38- (1) ADR Anlaşmasına taraf olmadan önce diğer kurumlar tarafından tehlikeli madde taşımacılığı konularını ilgilendiren ancak ADR ve bu Yönetmelik ile uyumsuz olan mevzuat hükümleri, Bakanlığın görüşü alınarak ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından ADR Anlaşmasına ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirilir.

Güncelleme

MADDE 39- (1) Başta ADR’de yapılan güncellemeler ile ilgili uluslararası anlaşmalar ve standartlardaki değişiklikler dikkate alınarak Bakanlıkça bu Yönetmelik hükümlerine ilişkin güncelleme çalışmaları yapılır.

Bildirim

MADDE 40- (1) Bu Yönetmeliğe göre idari para cezalarına ilişkin bildirimler, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre elektronik tebliğat imkânı bulunması halinde buna göre yapılabilir, bu imkân bulunmaması halinde ise 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanununa ve ilgili diğer mevzuata göre yapılır.

(2) Bakanlık, tutanakların tebliğine ilişkin düzenleme yapabilir, ilgili kurumlarla protokol imzalayabilir ve imzalanan protokole göre işlem tesis edebilir.

Diğer hükümler

MADDE 41- (1) Tehlikeli madde taşıyan bir karayolu taşıtının, taşıma zinciri içinde kalkış ve varış noktaları arasında denizyolu, iç suyuolu veya demiryolunu kullanması halinde; taşımacı kısmen kullandığı diğer taşıma modlarının tehlikeli madde taşımacılığı mevzuatına uymak zorundadır.

(2) ADR Bölüm 3.2 Tablo A’ya göre herhangi bir UN numarasına ataması yapılmamış tehlikeli maddelere ait UN numarası atama işlemleri, ilgili kapsamında akredite bir laboratuvar veya Bakanlık veya Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşlar tarafından, altyapı ile yeterlilikleri tehlikeli maddelerin uluslararası taşımacılığına ilişkin mevzuatın sınıflandırma bölümleri, Birleşmiş Milletler tarafından yayımlanan test ve kriterler el kitabı ve model düzenlemelere göre uygun bulunan ve belgelendirilen laboratuvarlar tarafından yapılabilir.

Alt düzenleyici işlemler

MADDE 42- (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması amacıyla Bakanlıkça alt düzenleyici işlemler yapılabilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 43- (1) 24/4/2019 tarihli ve 30754 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Diğer mevzuatta, birinci fıkra ile yürürlükten kaldırılan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğe yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Bazı zorunluluklara ilişkin süre verilmesi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası hükümleri 1/7/2022 tarihine kadar,

b) 7 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası ile 27 nci maddesinin ikinci fıkrası hükümleri 1/7/2023 tarihine kadar, uygulanmaz.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce;

a) Ücretsiz olarak sadece “Alıcı” faaliyet konulu TMFB alan ve TMFB faaliyet konusu devir işlemleri çerçevesinde Bakanlıkça ilgili TMFB’sine “Boşaltan” faaliyet konusu eklenen işletme, TMFB’sinin ilk yenilenme işleminde, bu Yönetmelik kapsamında güncel TMFB ücretinin tamamını ödemek suretiyle ilgili TMFB’sini yenilemek zorundadır.

b) TMFB alan ve TMGD muafiyeti bulunan işletmelerin; TMGD muafiyetleri, Bakanlık U-Net Otomasyon Sisteminde tanımlanan süreye kadar devam eder.

Tünel kategorilerinin belirlenmesi ve işaretlenmesi

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Karayolları Genel Müdürlüğüne, karayolları üzerindeki tünellere ilişkin tünel kategorilerinin ADR’ye uygun olarak belirlenmesi ve işaretlenmesi 31/12/2025 tarihine kadar tamamlanır.

Yürürlük

MADDE 44- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 45- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.

[**Eklere için tıklayınız.**](#)